

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 537/2024-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a zo sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátom JUDr. Marekom Belkom, LL.M., Fraňa Kráľa 1504, Čadca, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 69Ek/1341/2023 zo 16. mája 2024 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. júla 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením okresného súdu o schválení príklepu udeleného na dražbe nehnuteľnosti označenom v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a zároveň navrhuje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia 30 000 eur, ako aj náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a vyžiadaného spisu súdnej exekútorky sp. zn. 141EX/275/2023 vyplýva, že sťažovateľ vystupuje v napadnutom exekučnom konaní vedenom okresným súdom v procesnom postavení povinného, proti ktorému sa oprávnená ([REDAKOVANÉ]) domáha vymoženía peňažnej pohľadávky v sume 3 668,96 eur s príslušenstvom a náhrady trov exekúcie. V rámci exekúcie vydala súdna exekútorka [REDAKOVANÉ] 8. februára 2024 dražobnú vyhlášku, ktorou určila čas a miesto konania dražby (špecifikovanej) nehnuteľnosti na 21. marec 2024 o 9.00 h. Deň pred konaním dražby o 14.00 h bolo exekútorškému úradu mailom doručené podanie sťažovateľa z 20. marca 2024, v ktorom sa dožadoval zastavenia exekúcie, keďže priamo

na účet oprávnenej uhradil sumu 3 668,96 eur vyplývajúcu z exekučného titulu a predložil fotokópiu poštového poukazu na účet oprávnenej. Oprávnená 22. marca 2024 súdnej exekútorke oznámila zaevidovanie tejto platby.

3. Na dražbe konanej 21. marca 2024 udelila (zastupujúca) súdna exekútorka [REDAKOVANÉ] príklep dražiteľovi [REDAKOVANÉ] za najvyššie podanie vo výške 1 510 eur.

4. Súdna exekútorka následne podala na okresnom súde návrh na schválenie príklepu udeleného pri dražbe nehnuteľnosti, na základe ktorého okresný súd napadnutým uznesením príklep schválil, keďže nezistil žiadne procesné pochybenia, ktoré by mali za následok neplatnosť dražby alebo by mohli mať za následok ujmu osôb oprávnených na podanie námietok podľa § 147 ods. 1 Exekučného poriadku.

5. Skutočnosti uvádzané v podaní sťažovateľa z 20. marca 2024 okresný súd s odkazom na ustanovenie § 61f ods. 2 Exekučného poriadku nepovažoval za dôvod na neschválenie príklepu, keďže účinky splnenia vymáhaného nároku nastávajú len vtedy, ak sa plnenie v rozsahu, v ktorom prislúcha exekútorovi podľa § 60 ods. 2 Exekučného poriadku, dostane exekútorovi. Dodal, že nesplnené trovy exekučného konania v zmysle § 195 Exekučného poriadku budú uspokojené z výťažku z predaja nehnuteľnosti.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ uvádza, že na účet oprávnenej uhradil 20. marca 2024 sumu 3 668,96 eur, čo zároveň oznámil súdnej exekútorke mailom v ten istý deň o 14.00 h, a tvrdí, že jeho právo na spravodlivé súdne konanie bolo porušené tým, že

- a) všetky podania exekútorského úradu dostal ako nečitateľné a nezrozumiteľné (porušené čl. 15.2 a 15.3 Slovenskej technickej normy STN 016910, preto na ne nemohol ihneď a správne reagovať;
- b) okresný súd jeho podanie z 20. marca 2024 podľa obsahu nevyhodnotil ako námietky proti príklepu, o ktorých mal rozhodnúť ešte pred rozhodnutím o žiadosti súdnej exekútorke o schválenie príklepu, ale podanie nesprávne právne posúdil ako návrh na zastavenie exekúcie;
- c) ak podanie z 20. marca 2024 okresný súd považoval za návrh na zastavenie exekúcie, tak o ňom vôbec nerozhodol;
- d) okresný súd napadnuté uznesenie nedostatočne odôvodnil, keďže sa nevysporiadal s jeho podaním.

7. V rámci argumentácie sťažovateľ namieta aj porušenie čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) pochybením súdnej exekútorke pri zisťovaní ceny nehnuteľnosti, ktoré podľa názoru sťažovateľa nezodpovedá trhovej cene, ako aj tým, že mu znalecký posudok nebol riadne doručený. Namietaný postup má podľa jeho názoru za následok ujmu sťažovateľ ako osoba, ktorá mala právo vzniesť námietky proti príklepu. Namietané porušenie práva vlastníť majetok však (právne zastúpený) sťažovateľ nepremietol do petitu ústavnej sťažnosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka ústavnej neudržateľnosti rozhodnutia okresného súdu o schválení príklepu udeleného súdnou exekútorou na dražbe nehnuteľnosti z dôvodu nesprávneho posúdenia obsahu a nedostatočného vysporiadania sa s podaním sťažovateľa, ktorým oznámil úhradu istiny vymáhanej pohľadávky priamo oprávnenej pred konaním dražby.

9. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. V prvom rade je potrebné pripomenúť, že ústavný súd, ktorého úlohou je v zmysle čl. 124 ústavy ochrana ústavnosti, nie je alternatívnou a ani ďalšou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. V dôsledku toho sa úloha ústavného súdu obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti interpretácie a aplikácie zákonov všeobecnými súdmi (vrátane ich procesného postupu) s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové alebo právne závery všeobecného súdu môžu byť preto predmetom kontroly zo strany ústavného súdu zásadne len vtedy, ak by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a teda z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody

11. Súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia, resp. minimálnych garancií procesnej povahy, je právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany a z ktorého musí byť zrejmé, že sa zaoberal a vyjadril k esenciálnym otázkam vzťahujúcim sa na ním prerokúvanú vec. Rozhodnutie všeobecného súdu teda musí obsahovať dostatok skutkových a právnych záverov, pričom tieto závery nesmú byť svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené. Súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (porovnaj napr. IV. ÚS 318/2024).

12. S prihliadnutím na nosný dôvod ústavnej sťažnosti ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie okresného súdu z pohľadu toho, či napĺňa ústavné požiadavky vyplývajúce z práva na súdnu ochranu, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie. Osobitne sa ústavný súd zaoberal otázkou, či odôvodnenie obsiahnuté v citovanom uznesení okresného súdu v rozsahu reakcie na podanie sťažovateľa z 20. marca 2024 je z pohľadu zásadnej argumentácie sťažovateľa ústavne udržateľné.

13. Ústavný súd po oboznámení sa s podaním sťažovateľa z 20. marca 2024 v prvom rade konštatuje, že nepovažuje za dôvodnú námietku o nesprávnom vyhodnotení tohto podania podľa jeho obsahu. Už len vychádzajúc z dátumu podania (20. marec 2024), je zrejmé, že podanie nespĺňa formálne náležitosti v zmysle ustanovenia § 147 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku (podanie

oprávnenou osobou prítomnou na dražbe a následný zápis do zápisnice, resp. podanie do troch dní od konaní dražby osobou, ktorej nebola doručená dražobná vyhláška, a preto nebol na dražbe prítomný), a preto nemôže ísť o námietky proti udeleniu príklepu 21. marca 2024.

14. Z argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti nevyplýva, prečo sťažovateľ nepodal námietky proti príklepu v zákonom (§ 147 ods. 1 Exekučného poriadku) stanovenej forme, o ktorých by bol okresný súd bez pochybností povinný rozhodnúť v zmysle ustanovenia § 147 ods. 2 Exekučného poriadku.

15. Aj sťažovateľom namietaná skutočnosť, že okresný súd o jeho návrhu na zastavenie exekúcie (obsiahnutom v podaní z 20. marca 2024) vôbec nerozhodol, svedčí v prospech záveru o neopodstatnenosti jeho sťažnostnej námietky o nesprávnom posúdení podľa obsahu. Ako sám sťažovateľ uvádza, v jeho podaní išlo o návrh na zastavenie exekúcie z dôvodu (okrem iného aj) úhrady istiny v exekučnom konaní vymáhanej pohľadávky priamo oprávnenému.

16. Dôvod na zastavenie exekúcie (respektíve čiastočné zastavenie exekúcie) z dôvodu splnenia judikovanej pohľadávky je daný iba vtedy, ak k plneniu došlo v čase od vzniku exekučného titulu do začatia exekúcie (§ 57 ods. 1). Plnenie po začatí exekúcie totiž spôsobuje ukončenie exekúcie *ipso facto*, pričom exekučný súd z tohto dôvodu uznesenie o zastavení exekúcie (o čiastočnom zastavení exekúcie) nevydáva. Ak povinný splní po začatí exekúcie celú vymáhanú pohľadávku, súdny exekútor vydá upovedomenie o ukončení exekúcie (§ 61o ods. 3). Ak povinný splní po začatí exekúcie časť vymáhanej pohľadávky, znižuje sa týmto plnením aktuálna výška vymáhaného nároku. Výnimočne však môže nastať situácia, že povinný tvrdí, že plnil (čiastočne plnil) po začatí exekúcie, avšak oprávnený, prípadne súdny exekútor takéto tvrdenie popiera. V takomto prípade je dôvod, aby exekučný súd vydal na návrh povinného uznesenie o zastavení (čiastočnom zastavení) exekúcie aj z dôvodu plnenia po začatí exekúcie. Inými slovami, ak povinný plní po začatí exekúcie a ak z evidencie súdneho exekútora vyplýva, že aktuálna výška vymáhaného nároku toto plnenie povinného zohľadňuje (čo bude väčšina prípadov v praxi), nie je takéto plnenie dôvodom na zastavenie (čiastočné zastavenie) exekúcie (porov. Števček, M., Kotrecová, A., Tomašovič, M., Molnár, P. a kol. Exekučný poriadok. Komentár. 3. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2018, s. 350).

17. Z obsahu vyžiadaného spisu súdnej exekútorke sp. zn. 141Ex 275/2023 ústavný súd zistil, že v zápisnici o rozvrhu výt'ážku z dražby nehnuteľnosti z 18. júla 2024 bola do rozvrhového pojednávania prihlásená pohľadávka oprávneného v predmetnej exekúcii iba vo výške 215,84 eur, čo zodpovedá trovám právneho zastúpenia v exekučnom konaní (199,34 eur) a poplatku za vydanie poverenia (16,50 eur), ako boli vyčíslené v upovedomení o začatí exekúcie z 23. mája 2023. Z evidencie vedenej súdnym exekútorom je tak zrejmé, že čiastočným plnením po začatí exekúcie došlo k zníženiu aktuálnej výšky vymáhaného nároku.

18. Na základe uvedeného ak okresný súd nevydal uznesenie o čiastočnom zastavení exekúcie na základe úhrady istiny sťažovateľom po začatí exekúcie, za situácie, keď táto úhrada nebola medzi sťažovateľom ako povinným na jednej strane a oprávneným ani súdnym exekútorom na druhej sporná, nedošlo k porušeniu práva na súdnu ochranu sťažovateľa.

19. Keďže konanie exekučného súdu o príklepe je obligatórne, prebieha bez ohľadu na to, či proti udeleniu príklepu vzniesli oprávnené osoby námietky podľa § 147. Exekučný súd udelenie príklepu neschválil aj vtedy, ak zistil porušenie zákona, hoci žiadne námietky podané neboli alebo boli

námietky zamietnuté (porov. Števček, M., Kotrecová, A., Tomašovič, M., Molnár, P. a kol. Exekučný poriadok. Komentár. 3. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2018, s. 665).

20. V súlade s uvedeným okresný súd pri rozhodovaní o žiadosti súdnej exekútorke o schválenie príklepu vychádzal z obsahu spisu, ktorý obsahoval aj podanie sťažovateľa z 20. marca 2024. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zrejmé, že oznámenie sťažovateľa o úhrade sumy 3 668,96 eur bolo súdnemu exekútorovi doručené v deň konania dražby o 11.00 h a oprávnený úhradu oznámil súdnemu exekútorovi 22. marca 2024. Na uvedený skutkový stav okresný súd aplikoval ustanovenie § 61f ods. 2 Exekučného poriadku, v zmysle ktorého po doručení upovedomenia o začatí exekúcie povinnému nastávajú účinky splnenia vymáhaného nároku len vtedy, ak sa plnenie v rozsahu, v ktorom prislúcha exekútorovi podľa § 60 ods. 2, dostane exekútorovi, so záverom, že túto skutočnosť nepovažoval za dôvod na neschválenie príklepu udeleného na dražbe. Zároveň okresný súd doplnil, že sťažovateľ touto úhradou nesplnil všetky trovy exekučného konania a tie budú uspokojené z výťažku z predaja nehnuteľnosti.

21. V okolnostiach prejednávanej veci považuje ústavný súd za podstatné, že okresný súd argumenty prezentované sťažovateľom v podaní z 20. marca 2024 vzal do úvahy pri rozhodovaní o žiadosti súdnej exekútorke o schválenie príklepu, teda sa nimi materiálne zaoberal.

22. Podstatnou námietkou sťažovateľa však zostáva tvrdenie, že okresný súd nesprávne právne posúdil, že úhrada sumy 3 668,96 eur deň pred konaním dražby nie je dôvodom na neschválenie príklepu. Inými slovami, nesprávna aplikácia ustanovenia § 61f ods. 2 Exekučného poriadku (podľa ktorého po doručení upovedomenia o začatí exekúcie povinnému nastávajú účinky splnenia vymáhaného nároku len vtedy, ak sa plnenie v rozsahu, v ktorom prislúcha exekútorovi podľa § 60 ods. 2, dostane exekútorovi) okresným súdom.

23. Právna úprava exekučných konaní začatých od 1. apríla 2017 preferuje odo dňa doručenia upovedomenia o začatí exekúcie povinnému ako platobné miesto súdneho exekútora. Na druhej strane zákon *expressis verbis* neukladá povinnému plniť vymáhanú pohľadávku výlučne prostredníctvom exekútora. Vyvolanie účinkov splnenia vymáhaného nároku však zákon podmieňuje tým, že exekútor dostane trovy exekúcie v zodpovedajúcej výške (celkové trovy pri celkovej úhrade, resp. alikvotnú časť trov exekútora pri úhrade čiastočnej). Ide o hmotnoprávnu normu bez ohľadu na jej umiestnenie v procesnom kódexe. Ak bude povinný plniť priamo oprávnenému, uvedené ustanovenie predstavuje „nátlak“ na povinného, aby pri úhradách neobchádzal finančné nároky exekútora. Nerešpektovanie týchto nárokov má pomerne jednoznačný následok pre ďalšie procesné úkony exekútora – dotedy, kým nebude uhradená príslušná suma trov exekútora zodpovedajúca pohľadávke uhradenej priamo oprávnenému, exekútor pri vyčísl'ovaní zostatku vymáhanej pohľadávky na vykonanú úhradu neprihliadne. Zákonodarca dikciou ustanovenia § 61f ods. 2 Exekučného poriadku, z ktorého nevyplýva pre oprávneného informačná povinnosť ohľadom plnení uskutočnených priamo od povinného po doručení upovedomenia o začatí exekúcie, takto povinného nepriamo núti, aby po prijatí upovedomenia o začatí exekúcie vykonával prípadné úhrady prostredníctvom exekútora, resp. aby v prípade úhrady uskutočnenej priamo oprávnenému informoval súdneho exekútora (a uhradil trovy exekútora, pozri predchádzajúci výklad). (porov. Števček, M., Kotrecová, A., Tomašovič, M., Molnár, P. a kol. Exekučný poriadok. Komentár. 3. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2018, s. 319).

24. V už spomínanom upovedomení o začatí exekúcie bol sťažovateľ oboznámený s výškou vymáhanej pohľadávky vrátane trov súdnej exekútorky (v prípade, ak nedôjde k úhrade pohľadávky do 15 dní od doručenia upovedomenia) v sume 4 889,20 eur. Sťažovateľ uhradil priamo oprávnenému iba sumu istiny 3 668,96 eur, čo oznámil súdnej exekútorke mailom deň pred konaním dražby, no neuhradil trovy exekúcie, ktoré boli následne uspokojené až z rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľnosti. Vychádzajúc z uvedeného, tak nemožno ani spôsob, akým okresný súd vyhodnotil okolnosti súvisiace s úhradou istiny vymáhanej pohľadávky, ako aj jej dopad na rozhodnutie o žiadosti súdnej exekútorky o schválenie príklepu, považovať za zasahujúce do práva sťažovateľa na súdnu ochranu, a teda vyžadujúce zásah ústavného súdu.

25. V okolnostiach prejednávanej veci s prihliadnutím na výšku vymáhanej pohľadávky, výšku trov exekúcie, znaleckým posudkom určenú cenu draženej nehnuteľnosti, ako aj ich povahu, skutočnosť, že do rozvrhového pojednávania boli prihlásené pohľadávky voči sťažovateľovi v celkovej výške 12 166,04 eur, ústavný súd nezistil postup, ktorým by nebol rešpektovaný princíp primeranosti (nezasahovať do práv povinného a neobmedzovať ho v rozsahu širšom, než je nevyhnutné na dosiahnutie účelu konania) ani suficiencie (vykonanie exekúcie len v rozsahu vymáhanej pohľadávky, jej príslušenstva a trov exekúcie).

26. Po preskúmaní ústavnou sťažnosťou napadnutého uznesenia v rozsahu sťažnostných námietok sťažovateľa tak ústavný súd dospel k záveru o jeho ústavnej udržateľnosti, keďže ho v zmysle už uvedených čiastkových záverov nemožno považovať za zjavne neodôvodnené ani arbitrárne.

27. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

28. Námietky sťažovateľa o porušení jeho práv napadnutým uznesením okresného súdu nezakladajú možnosť vyslovenia porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

29. V súvislosti s namietaným porušením čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd pripomína, že podľa § 45 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak. Ústavný súd neprihliadol na namietané porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu, vychádzajúc zo svojej judikatúry, v ktorej stabilne konštatuje, že text uvedený mimo petitu pokladá za súčasť odôvodnenia ústavnej sťažnosti, ktorý nemôže doplniť petit. Ústavný súd prihliadol aj na skutočnosť, že sťažovateľ je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (porov. I. ÚS 381/2024). Ústavný súd len dopĺňa, že spis súdnej exekútorky obsahuje doručenkú, z ktorej je zrejmé, že upovedomenie o vyhotovení znaleckého posudku a o cene nehnuteľnosti

bol sťažovateľovi doručený 8. decembra 2023 s poučením o možnosti nahliadnuť do znaleckého posudku u súdnej exekútorke.

30. Odmietnutím ústavnej sťažnosti v celom rozsahu stratilo opodstatnenie rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho ústavnej sťažnosti, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2024

Miloš Maďar
predseda senátu